

**КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ
ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОЇ РОБОТИ
В ЗАКЛАДАХ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

Соколов Д.О.
(Полтава, Україна)

Складність та поліаспектність проблематику формування готовності майбутніх вчителів музичного мистецтва до культурно-освітньої роботи в закладах позашкільної освіти змушує до пошуку методологічних орієнтирів. Відтак, одним із методологічних підходів до ґрунтового дослідження проблеми формування готовності майбутніх вчителів музичного мистецтва до культурно-освітньої роботи в закладах позашкільної освіти є культурологічний підхід.

Культурологічний підхід визначається у філософії і педагогіці як можливість реалізації принципу діалогу культур. Аналіз науково-педагогічних джерел, присвячених удосконаленню підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва, дозволяє визначити наскрізні тенденції: використання інтерактивних та інформаційно-комунікаційних технологій навчання, інтегративний підхід у викладанні музики, використання гуманітарного потенціалу музичного мистецтва та прикладного аспекту музичного знання.

Ю. Бойчук у сутності культурологічного підходу вбачає: 1) вивчення світу людини в контексті її культурного існування, в аспекті того, чим світ є для людини, яким сенсом він для неї наповнений; 2) вивчення культурної наповненості реальності, наявних культурних програм; 3) усвідомлення об'єктивного зв'язку людини з культурою як системою цінностей; 4) усвідомлення того, що кожна людина містить у собі частину культури і розвивається на основі засвоєної нею культури і є творцем нових елементів культури (Бойчук, 2009).

Ми погоджуємося із ученим, що освоєння культури як системи цінностей є розвитком самої людини та її становлення як творчої особистості, що особливо важливо для педагога-вчителя музики, який навчатиме музичному мистецтву своїх вихованців.

Формування готовності майбутніх вчителів музичного мистецтва до культурно-освітньої роботи в закладах позашкільної освіти у педагогічних вишах як процес передбачає такі складники, як гуманістична скерованість, культурологічна зорієнтованість, педагогічні здібності, педагогічна техніка, психологічна готовність.

Культурологічна зорієнтованість у даному контексті означає формування культурологічних знань, які розглядаються як «ціннісно-орієнтаційна основа діяльності педагога в умовах використання нових ідей, технологій, розвитку нових систем навчання і виховання» (Решетников, 2000).

Культура мислення майбутніх вчителів музичного мистецтва, в свою чергу, забезпечує ефективність організації культурно-освітньої роботи в закладах позашкільної освіти, яка враховує: 1) паритетну взаємодію педагогів та учнів у навчально-виховному процесі; 2) здатність до діалогу культур та використання у своїй роботі національної й світової культурної спадщини; 3) культуру організації взаємодії у процесі культурно-освітньої роботи в закладах позашкільної освіти (якість управління, управлінська культура).

Послугуючись дослідженнями М. Опачко (2017), доходимо висновку, що культура організації взаємодії для майбутніх вчителів музичного мистецтва під час культурно-освітньої роботи в закладах позашкільної освіти забезпечує:

- розвиток перцептивних здібностей вихованців (уміння сприймати, адекватно реагувати на інформацію, уміння сприймати «інших», толерантність тощо);
- розвиток когнітивної сфери особистості вихованців, адже важливим аспектом підготовки людини до взаємодії є розвиток окремих особливостей мислення, які відіграють велику роль у цій сфері, а саме відкритості, гнучкості, нестандартності

асоціативного ряду, внутрішнього плану дій, умінь бачити проблеми та мислено передбачати, відчувати, знаходити шляхи їх вирішення.

– розвиток вербальних і невербальних засобів взаємодії: важливим аспектом підготовки вихованців до взаємодії є розвиток у них вільного володіння мовою, що передбачає наявність великого словникового запасу, образності і точності, правильності мовлення, адекватності сприйняття усного мовлення та точності відтворення почутого, підготовленості до виділення із почутого головного, коректної постановки запитань (це, до прикладу, необхідна умова при опануванні музичним мистецтвом), короткого і точного формулювання відповідей по суті, логічності побудови і викладу висловлювання, наявності певного рівня передбачення;

– розвиток і формування комунікативних умінь учнів, наявність яких забезпечує підготовленість до діалогічного навчання, а відтак і до роботи в групах, і до участі в рольових, діалогічних іграх, які використовуються під час культурно-освітньої роботи в закладах позашкільної освіти.

Культурологічний вимір освіти передбачає виокремлення культурологічних складових підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва до культурно-освітньої роботи в закладах позашкільної освіти. Культура управлінської діяльності педагога опирається на базову культуру педагога (світоглядну культуру, культуру мислення, культуру організації взаємодії у процесі культурно-освітньої роботи в закладах позашкільної освіти) і реалізується у професійній діяльності через систему компетентностей: предметно-фахової, методичної, психолого-педагогічної, технологічної, управлінської, інформаційно-комунікаційної та ін.

Наголосимо, що формування управлінської культури майбутніх вчителів музичного мистецтва передбачає розробку і реалізацію в змісті підготовки технологій, спрямованих на розвиток складових управлінської діяльності педагога, що забезпечуватиме ефективність культурно-освітньої роботи в закладах позашкільної освіти.

Список використаних джерел:

1. Бойчук Ю.Д. Культурологічний і аксіологічний підходи до формування еколого-валеологічної культури студентів педагогічних навчальних закладів. *Вісник НТУУ «КПІ»*. 2009. № 3. С. 121–125.
2. Опачко М.В. Дидактичний менеджмент у методичній підготовці сучасного вчителя фізики: монографія. Ужгород: Видво «Інватор», 2017. 350 с.
3. Решетников П.Е. Нетрадиционная технологическая система подготовки учителей. Рождение мастера. М.: Изд.центр: «ВЛАДОС», 2000. 301 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ МІЖНАРОДНОГО КОНКУРСУ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ (НА ПРИКЛАДІ КРЕМЕНЧУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО)

Солошич І.О.

(Кременчук, Україна)

Тенденції якісного оновлення і підвищення ефективності професійної підготовки висококваліфікованих кадрів спонукають до удосконалення системи організації науково-дослідної роботи студентів у закладах вищої освіти.

Сучасний фахівець є гармонійно розвиненою людиною, яка володіє високими особистісними якостями і при цьому має можливість максимально реалізувати свій науковий та інтелектуальний потенціал. З огляду на це, у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського (КрНУ) особлива увага приділяється залученню до науково-дослідної роботи обдарованої молоді. Вона є